

ΕΚΛΕΚΤΑ Δ' ΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΝΤΕ ΑΥΣ

ΣΤΟ ΓΚΡΕΜΟ

— Μεσημέρι κι' ακόμα δεν φάνηκε ο λοχίας Ριτιέ! Μά αυτός έπρεπε νά'ναι δω τώρα! Τι έλαβε;

— Ο ύπολογαγός 'Αριμών τίνανε δυνατά τη σθουμένη του πία και πήγε κοντά στο παράθυρο της παραίγιας του, απ' όπου φανόντουσαν ή μεγάλες κορυφωμαίεσ των 'Αλπεων, σκεπασμένες από χιόνι.

— Από τόν κρηό που είχαν πιάσει τή μεγάλη κρύα, ζούσε ολιούναχος εκεί ψηλά

με τούς άνδρες του, περιμένοντας ολόκληρη βδομάδα κάποτε για νά λάβη ειδήσεις από τόν άλλο κόσμο. Κι' αυτό γινόταν μονάχα όταν τ' έπεφτε ο καιρός και πήγαινε κανένας αξιωματικός του για νά ρωτήσει στο γειτονικό καταυλισμό τών ανδρών τί νέα ήθελαν. Μά κι' αυτό δεν ήταν εύκολο. Για νά πιά κανείς εκεί, έπρεπε νά κάνει τεράστια κοπιώδη πορεία, για νά γυρίσει δε πίσω χρειαζόταν πέντε ώρες.

Ο λοχίας Ριτιέ, που τόν είχαν στείλει στο γειτονικό καταυλισμό από τήν προηγούμενη μέρα, έπρόκειτο νά γυρίσει αυτό τό πρωί και κι' αυτό ή άργολογία του προκαλούσε ανησυχίες.

Ο 'Αριμών φρόνισε γρήγορα τό βαρύ του πανδία, βγήκε από τό θερμό του δωμάτιο, στο όποιο έβγαζε νά μεγάλη θερμιάστρα και τράβηξε στο κοντινό β' φουα, απ' όπου φανόνταν σ' άρκετά ά πόστα ο δρόμος. Κίτταξε μακριά, αλλά δεν έβγαίνον τίποτε 'άλλο από τή γλισσερή κατάσταση έκτασι, πάνω στην οποία ξεχώριζαν μαύρες κι' άπαισιες ή χαρμάρες.

Η άνησυχία του ύπολογαγού μεγάλωσε τώρα κι' έγινε σωστή άγωνία.

Μόλις γύρισε στην παραίγια του, κάλεσε τόν υπάξιωματικό τής υπηρεσίας και τού είπε :

— Νά έτοιμαστούν γρήγορα ένα δεκανέας και τέσσερες άντρες! Πρέπει να πάμε νά ψάξουμε για τό λοχία Ριτιέ...

Μετά πέντε λεπτά τό απόσπασμα ήταν έτοιμο.

Ο 'Αριμών έξήτασε με φίλικό βλέμμα τούς πέντε συντρόφους του, που τό άίφνημα και τό μυχρό θρος τών μαυροφύσων περιφρόνησι προς τούς κινδύνους, και φάνηκε ικανοποιημένος.

— Έμπρός! δάτεξτε.

Και οι πέντε άνδρες μαζί με τόν ύπολογαγό τους άρχισαν νά κατεβαίνουν τόν κοψήφορο μ' έλαφρό βήμα.

Προχωρούσαν με τό τσιγάρο στο στόμα, φοροστομένοι με διάφορα σίκερα που χρειαζόνταν σέ παροίσιες περιστάσεις, αλλά σιωπηλοί και συλλογισμένοι.

Συλλογίζόντουσαν τόν χαμένο τό λοχία τους, τό γενναίο αυτό παλ λιχιά που δέ φοβόταν τίποτε και πήγαινε πρώτος σέ κάθε περίπτωση.

Τώρα ο δρόμος άπλώνονταν κάτασφορο σάν σεντόνια και δεν έδελαν πάνω στο χιόνι παρά μόνο τίς πατημαίεσ τού λοχία Ριτιέ που είχε δαθεί για τόν καταυλισμό τήν προαιμένη μέρα.

Έξαφνα σταματήσανε.

Στό σημείο εκείνο ο δρόμος ήταν χαλασμένος, γιατί είχε πέσει μιά χιονοστιβάδα και τόν είχε παραλύσει.

Πέρα από τό μέρος αυτό τή ίχνη τών βηματων ήταν διαπλά κι' είχαν αντίθετη διεύθυνση. 'Αλλα πήγαιναν και άλλα ερχόντουσαν. Δεν ήτοχε λοιπόν κανιά άμβολία για κείνο που είχε συμβεί.

Ο λοχίας Ριτιέ είχε φτάσει στο μέρος αυτό, γυρίζοντας από τό γειτονικό καταυλισμό και τόν είχε σαρώσει ξαφνικά ή χιονοστιβάδα.

Έξαφνα κάτω από ένα βράχο, σέ μιά βαθιά χαράδρα που ή δυό πλευρές τής ψήφονταν σάν παράλληλα τοίχους, διέκριναν μιά μικρή μαύρη κηλίδα που έβγαζε τό ζωδια τής στολής τών.

Μέσα εκεί λοιπόν ήταν πεμμένος ο άτυχος λοχίας, ανάμεσα σέ μεγάλες κοτρώνες που τίς είχε παρούρει μαζί τής πέφτοντας ή χιονοστιβάδα.

— Τά σκονιά σας άμέσως! φώναξε ο ύπολογαγός. Οι άνδρες του ξετύλιξαν με τούς τόν σκονιά, με τό όποιο ήταν κανένας ζωμένος στη μέση, κι' έδωσαν τή άρχη του σ' ένα δέντρο.

Κατόν άρχισαν νά συννενοούνται για τήν κατάβασι. Καθένας τους ήθελε νά κατέβη πρώτος.

— Όχι, εγώ θά κατέβω! φώναξε ο 'Αριμών.

Κι' επειδή δεν δεχόταν άντίρρηση, τόν έδωσαν γερά απ' τή μέση. — Τώρα, παιδιά, τούς είπε, έτοιμαστοίτε νά με κατεβάσετε. Προσέχτε ν' άρπινετε τό σκονιά σιγά—σιγά. Είστε πέντε και δεν θά βήτε δυσκολία νά τραβήξετε πάνω τό συνάδελφό σας. Θά τόν δώσω στερεά. Έπειτα ξανακατεβάσετε τό σκονιά κι' ανεβάσετε κι' έμένα...

Σέ λίγο, ο ύπολογαγός βρισκόταν χρεμασμένος στο ζωδια τής άπόσπασ. Έπρόκειτο νά κατεβή από βθος πνήφτα μέτρων.

Κρατούσε όμως στο χέρι τόν ένα στερεό ραβδί με σιδερένια αίχμη και, χρησιμοποιώντας το, κατόρθωσε νά μη χυπάη στις άνώμαλες πλευρές τής χαράδρας.

Καθώς κατέβαινε, τρώχόντουσαν φοβερές σκέψεις κι' άνοιησεις, πάλες διηγήσεις για παροίσιες καταβάσεις, που τόν ελάγωναν ολόκληρο.

Θυμήθηκε μιά ιστορία που τού είχαν κάποτε διηγηθεί.

Ένας νεαρός κληρικός είχε κατεβεί μ' ένα σχοινί απ' τήν άρχη ενός βράχου για νά φτάσει σέ μιά άητοφωλή και νά πάρη μαζί του τό μικρό της.

Καθώς ανέβαινε όμως μαζί με τό πουλιά, που είχε άρπάξει, είδε ξαφνικά τούς γονείς τών που χήμηξαν κατάναντο τόν ορημητικό.

Ο κληρικός έβγαλε ειδήσ τόν μαχαίρι του κι' άρχισε νά χιευτά δεξιά—ξερβά για νά ύπερασπισή τόν έαυτό του. Καθώς όμως χιευτούσε, έκοψε, χωρίς νά προσέξη, τό σκονιά, με τό όποιο τόν κρατούσαν από ψηλά οι σύντροφοί του, και σαριάστηκε στο βάραθρο, όπου γίνικε χίλια κειμήτια...

Η ιστορία αυτή συγκίνησε τόν άτρόμητο άξιωματικό περισσότερο τώρα που τή θυμόταν, παρά τότε που τήν είχε άκούσει για πρώτη φορά.

Βρισκόταν πιά στη μέση περσιου του δρόμου του. Σήκωσε λοιπόν τό κεφάλι του και φώναξε στους άνδρες του :

— 'Αλτ!

Και άμέσως έπρόσθεσε :

— 'Αν δεδοίμε κι' οι δυό μαζί, θά μπορούσете νά μ' ανεβάσετε!

— Ναι, πάντως ο δεκανέας.

— Τό σκονιά είνε γερό;

— Είνε ολοκρίνονο, κίριε ύπολογαγέ!

— Καλά τότε. Ξανατυλίετε το...

Και ή κατάβασι συνεχίστηκε αργά—αργά, μέχρις ότου ο ύπολογαγός έβγαλε τό πόδι του στο μέρος όπου ήταν πεμμένος ο λοχίας.

Ο Ριτιέ κείτοταν εκεί άκίνητος, άλύγητος, με κλειστά μάτια. Έμοιάζε σάν πεθαμένος.

Ο άξιωματικός έβγαλε γρήγορα τό χέρι του έπάνω στην χαράδρα του και κατόλαβε ότι χιευτούσε άδωχα.

— Είνε ζωντανός! φώναξε καταχαρούμενος.

Κι' άμέσως άρχισε νά δένη στερεά τό σωμα τού λοχία κοντά στο δικό του.

— Τραβάτε τώρα, διάταξε τούς άνδρες του. Μη βιαστοίτε όμως... Οι άνδρες τράβηξαν τό σκονιά και τό διπλό φορτίο άρχισε ν' άνεβαίνη.

Ο ύπολογαγός με τό ένα του χέρι κρατούσε άγκυλισμένο τό κομμάτι τού λοχία, ενώ με τό άλλο άτόφνευε χρησιμοποιώντας τό ραβδί του, τίς προσεζοχές τού βράχου.

Είχαν φτάσει πιά στη μέση τού γκρεμού, όταν έξαφνα τά μάτια του άξιωματικού γούρλωναν γεμάτα τρωμ.

Τό σκονιά είχε ξεφτίσει σ' ένα μέρος απ' τό τρίψιμο πάνω στο βράχο κι' ήταν έτοιμο νά κοπή!

— Θεέ μου!... 'Ιησού Χριστέ!... ψήφισις ο άξιωματικός.

Τι έπρεπε νά κάνει τώρα; 'Ηταν αδύνατον ν' ανεθούν έπάνω. Τό σκονιά θά κοβόταν και θά γκρεμιζόντουσαν στο βάθος τής χαράδρας.

Ο ύπολογαγός είχε παγώσει από τρόμο. Δεν είχε τή δύναμη ούτε νά σκεφτή.

— 'Αν ήταν μόνος, ίσως τό σκονιά νά βαστούσε ως που νά τόν τρα-

ΑΝΕΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΟ ΚΡΥΦΟ

Στον άσημένο της καρδιάς κεντά ή μουσομάτια ή κόρη μιά καρδιά κι' ασπράζει τό βελόνι της στα δάχτυλα τ' ά (φράζα)

στην κάθε βελονιά.

Σιμά κι' άντίκρου της εγώ με πόνο τής διαδάξω τραγούδια έρωτικά.

κι' αϊτή τά μάτια της κρυφά σκάνει όταν στε (νάξω)

στα λογία τά γλυκά.

Αντιποκρίνονται ή ματιές στην κάθε κινταζιά (μας).

αλλ' απ' τούς δυό κανείς δεν λέει τόν πόνο τόν κρυφό που βόσκει στην (καρδιάς, μας)

τόν πόνο τής ψυχής.

Έξαφνα εκείνη σαν πουλί πετά στην άγκυλια (μου)

και πριν νά τής το πώ :

— Άκου, μου λέγει, τό κρυφό που έχω στην καρ (διά μου).

Ψυχή μου, σ' αγαπώ!

Δ. ΗΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

δύξουν άπάνου. Μά είχε μαζί του και τo λοζία Ρυιέρ. 'Η σωτηρία και τόν δυό ήταν άδύνατη.

Μιά φοιχτή σκέψη πέρασε τότε άτ' τo μυαλό του. Μηχανικά, χωρίς να τo καταλαβαίνει, έφερε τo χέρι στην τσέπη του για να πάρη τo μαχαίρι τού...

Γιατί να διακινδυνεύη αυτός τη ζωή του χάριν ενός άλλου, o όποιος θα ξεφυγοῦσε από στιγμή σε στιγμή, αν δεν είχε κιάλιας ξεφυγής; 'Αλλά ή συνειδητοί του έδωξε άμέσως αυτή τη σκέψη, ή όσπου τού φάνηκε άνάνδρη.

— 'Οχι! είπε άποφασιστικά. 'Ας σωθ ή λοζίας... 'Εγώ άλλωστε δεν έχω κανένα στον κόσμο...

'Εβγάσε τo μαχαίρι του κα' άρχισε να κόβη τo σχοινί. με τo δυό ήταν δεμένος. 'Ετσι τo βάρος θ' άλάφρωνε και θα τραβούσαν άπάνου τo λοζία, χωρίς κίνδυνο....

Την τελευταία αυτή στιγμή, o ύπολογαγός 'Αριών έκλεισε τα μάτια του κα' άρχισε να ψυθιρίζει μια προσευχή. Τo σχοινί που τόν κρατούσε από τή μέση, είχε κοπεί όλοκληρο σχεδόν. Συγχρόνως ξεσπίξε τά χέρια του άτ' τo σχοινί που τραβούσαν οι σύντροφοί του και κατακυλιόσε στη τρομερή, χιονοσκεπαστή άβυσσο, αφήνοντας μια κρραυγή λαχτάρας και τρώου!....

Οι στρατιώτες από πάνω ξαφνιάστηκαν. Τράβηξαν γρήγορα—γρήγορα τo σχοινί και μονάχα όταν άνέβησαν τo λοζία στην κορφή τής χαράδρας, κατάλαβαν τί είχε συμβεί!... Με σφαιμένη τήν καρδιά, με βουρκαωμένα τα μάτια κύτταξαν βουβοί στο βάθος τής χαράδρας. 'Ετσι κάτω βρισκόταν νεκρός τωσ; o ύπολογαγός 'Αριών!....

Τo σχοινί δεν ήταν πειν κάτλληλο για να κατέβουν και νά τόν ανασύρουν. 'Επρεπε να γυρίσουν στον καταλισιό τούσ και να πάρουν άλλο, κουβαλόυντας μαζί τούσ και τo λοζία τούσ. που δεν είχε συνέρθει άόμοια. 'Απότόσο, δεν έδίστασαν. 'Εβγαν για τόν καταλισιό και ξαναγύρισαν στη χαράδρα, χωρίς να σταθούν στιγμή. 'Ο δεκανέας Κρεμιάε απέθηκε τώρα για νά σώση τόν ύπολογαγό του και τo κατάρφε, όχι και πούλ δόσκολα. Μ' άλλου μόνου!... 'Ο ύπολογαγός 'Αριών ήταν νεκρός!... Είχε χτυπήσει πέφτοντας στις έξοχες τού βόσκου κα' είχε πάθει διάρρηξη τού κρραυιού... Τόν έθαψαν στην άκρη τού τρομερού αυτού γκρεμού, κάτω άτ' τo αιώνα χιόνια, μέσα στη λευκή σιωπή τής έρημιάς...

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΣ

Για τή γνωστοτάτη παροιμία: «Τo καλό τo παλληκάρι ξέρε κα' άλλο μονοπάτι, υπάγχει ή έξη; παινή παράδοσ; Μιά μέρα ένας κλέφτης 'Αρβανίτης περνούσε από ένα χριστιανικό μοναστήρι, μαρσάρι στην πορτα τού όποιου στεκόταν ένας καλόγερος. 'Ο 'Αρβανίτης άγριοκίτταζε τόν καλόγερο και τού φώναζε:

*Τo καλό τo παλληκάρι
πώχει σπάθα και κοντάρι
και χαντζάρι στο ζωνάρι,
με ποιόν πρέπει να τά βάλη;*

Τότε o καλόγερος, χωρίς να τού άπαντήση, τόν ότραξε άτ' τή μέση, τόν έρωσε κάτω και τού έδωσε ένα ξύλο, που τo θυμόταν σ' όλη τή ζωή του.

'Υστερα από τo ξυλοφορτωμα, o 'Αρβανίτης κίνησε κα' έφυγε τρομαγμένος.

Στo δρόμο που πήγαινε όμως, είδε από μακριά ένα καμμένο κούτσουρο και τo πέρασε κα' αυτό για καλόγερο.

— Νά περάσω, καλόγερε; τού φώναζε. 'Επειδή όμως τo κούτσουρο δεν άπαντούσε κα' o 'Αρβανίτης φρόδταν μήν πάθη τo ίδιο, έκρινε φρόσμο ν' αλλάξη δρόμο, λέγοντας:

*Τo καλό τo παλληκάρι
ξέρε κα' άλλο μονοπάτι.*

Κι' από τότε ή φράσι έμεινε στο λαό μας ως παροιμία.

ΑΝΤΑΔΩΔΗ

'Ω τών θηρίων δαμασά, μεγάλη άρκουδιάρη, κάμε μου αυτή τή χάριε!
'Η δώσε μου τo ρόπαλο άπου βαστάς μαζί σου ή πάρε τήν... άρκουδα μου και δός μου τή δική σου!
Ο ΣΥΖΥΓΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΥΠΟ

Ε ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

'Ανάμεσα στους λάκους, 'Ενα δρῆμα στα Καρπάθια. 'Ο πιστός ύπηρέτης. 'Η παρητίσειε τού Γκοζλιάν. Πώς γιαιτρεινται οι ρευματισμοί. 'Ενα περιεργό... φάρμακο. Τε κεντρι των σφηκών. Πώς και ποτε ανακαλύφθηκε ο καφεζ.

Κατά τόν χειμώνα τού έτους 1776, o κόμης και ή κόμισσα Ποδόσκι εταξείδειαν από τή Βιέννη στην Κρακοβία.

Στo άμάξι δεν ήταν παρά αυτοί οι δυό κα' ένας πιστός ύπηρέτης, τόν όποιον o κύριός του δεν άφανε ποτέ από κοντά του.

Καθώς έτήγγαναν όμως, μια άγέλη λύκων, από κείνες που καταβαίνουν με τέτοιον καιρό άτ' τo Καρπάθια, τούσ άντελήφθη κα' άρχισε να τούσ καταδιώκη.

Τo άμάξι έτρεχε γρηγορα άποσώδηστε, αλλά τά θηρία έτρεχαν ά κόμη γρηγορότερα και σε λίγο τούσ είχαν φτάσει.

Τότε o ύπηρέτης πρότεινε να άπολύσουν τo ένα άλογο και να τo άφήσουν στους λύκους, για να κατατραφούν κατ' αυτό τόν τρόπο τήν τεύνα τούσ.

Τo δυστυχισμένο ζώο άρέθηκε πράγματι έλευθέρω και σε λίγο είχε κομματιαστεί από τά πεινασμένα θηρία, τά όποια έτρεξαν πάλη πίσω από τήν άμαξα, ζητώντας καινούριο θύμα.

'Ο ύπηρέτης, βλέποντας ότι εκινδύνεταν τώρα όλοι τούσ από στιγμή σε στιγμή, γύρισε στον κύριό του και τού είπε:

— Μονάχα ν' ένα μέσον θ' πάσχει έλπίδα να σωθίτε: "Αν δηλαδή άρεσθ όγώ να με φάν οι λύκοι! Και θα τo κάνω με μεγάλη προθυμία, αν θέλήτε να μου όρισάτε, ότι θα φροντίσετε για τήν οικογένειά μου!

'Ο κόμης, βλέποντάς τόν άμετάπειστο, αναγκάστηκε να τού δώσει τήν ύπόσχεση που ζητούσε.

Και έτσι o άτυχής ύπηρέτης πήδησε έξω άτ' τo άμάξι κα' έβγαλε βροιά τών λύκων, σώζοντας τή ζωή τών κυρίων του, τούσ όποιους τo δεύτερο άλογο έφερε σε κάμψη ορα σχεδόν μιστε-θαιμένους στην πόλη.

* * * * *
'Οταν o μυητομοχηγράφος Λεόν Γκοζλιάν ήταν πρόεδρος τού «Συλλόγου τών Λαγίων, όσάκις τού έφταναν καμιά άντίρρηση, έσπευδε να ύποβάλη τήν παραιτήσή του, τήν όποια μετά πολλές παραλήψεις δεχόταν στο τέλος να άποσύρη.

Αυτό έδωσε άφορη σέ κάποιον άτ' τούσ συναδέλφους του να πη στην κηδεα τόν τέλος να άποσύρη.

— Δεν πέθανε, κύριοι! 'Εδωσε τήν παραιτήση του από τή ζωή!
— 'Αλλοίμονο, ήλιε μου! τού άπάντησε o διλανός του. Είλες ή μόνη παραιτήση που δεν θα μπορέση να άποσύρη o μακαρίτης!..

* * * * *
'Ιδου τί διηγείται σ' ένα Γαλλικό ιατρικό περιοδικό κάποιος Γάλλος γιαιτρός με τήν ύπογραφή του:

«'Υπέφερα, γράφει, πολύ από ρευματισμούς, από τούσ όποιους δεν μπορούσαν να με άπαιλλάξουν ούτε τά λουτρά, ούτε κανένα άλλο μέσον θεραπειάς. 'Εξαφνα μια μέρα με τσίμπησε στο δεξί μου χέρι μια σφήκα. Τότε όλόκληρος o βροχιών μου φλογίστηκε και πρίστηκε, αλλά συγχρόνως και o πόνοσ τού ρευματισμού εξαφανιάστηκε για πάντα.

Τήν άλλη μέρα, παίρνοντας θάρρος άτ' τo τυχαίο αυτό περιστατικό, συνέλαβα μερικέσ σφήκες, τις όποιεσ έβαλα να μου κεντρίσουν τo πόδι που πονούσε έπίσης. Και άληθώς ή μέθοδος μου άποδείχτηκε άποτελεσματικωτάτη, γιατί άμέσως και οι πόνοι μου πέρασαν και τήν έλευθερία τών κινήσεων απέκτησα, τήν όποια μέχρι τότε έστερούμην. 'Εκτοτε λουτρά, όσάκις αισθανθώ τήν παρμηκή ενόχληση, πίνω μια σφήκα, τή βάξω επάνω στο πόδι ή στο χέρι μου και o πόνοσ τού ρευματισμού γιαιτρεύεται άμέσως.»

Λοιπόν; Πάσχετε από ρευματισμούς; 'Αφήστε τούσ γιαιτρούσ και ριχτήτε στις σφήκες...

* * * * *
Σύμφωνα με τά χρονικά τών Μωαμεθανών, o καφεζ άνεκαλύφθη στα 1258 από έναν δερβίση, όνόματι Χουδσι 'Ομερ. 'Ο δερβίσις αυτός είχε διαχτεί από τo τζαμι του και είχε καταφύγει σ' ένα έρημο μέρος. 'Εκει για να συντηρηθῆ, αναγκάστηκε να φτεψή και να καλλωρηή διάφορα φυτά, μεταξύ τών όποιων και τόν καφε. Και έτσι o καφεζ διαδόθηκε σ' όλον τόν κόσμο, άφου προηγουμένως εισήχθη στην 'Αραβία.

